

सप्तमोऽध्यायः

प्रथमः पादः

- १ युवोरनाकौ ।
- २ आयनेयीनीयियः फढखछघां प्रत्ययादीनाम् ।
- ३ झोऽन्तः ।
- ४ अदभ्यस्तात् ।
- ५ आत्मनेपदेष्वनतः ।
- ६ शीङो रुट् ।
- ७ वेत्तेर्विभाषा ।
- ८ बहुलं छन्दसि ।
- ९ अतो भिस ऐस् ।
- १० बहुलं छन्दसि ।
- ११ नेदमदसोरकोः ।
- १२ टाडसिडसामिनात्स्याः ।
- १३ डेर्यः ।
- १४ सर्वनाम्नः स्मै ।
- १५ डसिड्योः स्मात्स्मिन् ।
- १६ पूर्वादिभ्यो नवभ्यो वा ।
- १७ जसः शी ।
- १८ औड आपः ।
- १९ नपुंसकाच्च ।
- २० जशशसोः शिः ।
- २१ अष्टाभ्य औश् ।
- २२ षड्भ्यो लुक् ।
- २३ स्वमोर्नपुंसकात् ।
- २४ अतोऽम् ।
- २५ अद्ङितरादिभ्यः पञ्चभ्यः ।
- २६ नेतराच्छन्दसि ।
- २७ युष्मदमद्भ्यां डसोऽश् ।
- २८ डेप्रथमयोरम् ।

- २६ शसो न ।
 ३० भ्यसो भ्यम् ।
 ३१ पञ्चम्या अत् ।
 ३२ एकवचनस्य च ।
 ३३ साम आकम्
 ३४ आत औ णलः ।
 ३५ तुह्योस्तातडाशिष्यन्यतरस्याम् ।
 ३६ विदेः शतुर्वसुः ।
 ३७ समासेऽनञ्पूर्वे क्तवो ल्यप् ।
 ३८ क्त्वापिच्छन्दसि ।
 ३९ सुपां सुलुक्पूर्वसवर्णाच्छेयाडाड्यायाजालः ।
 ४० अमो मश् ।
 ४१ लोपस्त आत्मनेपदेषु ।
 ४२ ध्वमो ध्वात् ।
 ४३ यजध्वैनमिति च ।
 ४४ तस्य तात् ।
 ४५ तप्तनप्तनथनाश्च ।
 ४६ इदन्तो मसि ।
 ४७ क्तवो यक् ।
 ४८ इष्ट्वीनमिति च ।
 ४९ स्नात्व्यादयश्च ।
 ५० आज्जसेरसुक् ।
 ५१ अश्वक्षीरवृषलवणानामात्मप्रीतौ क्यचि ।
 ५२ आभि सर्वनाम्नः सुट् ।
 ५३ त्रेल्लयः ।
 ५४ ह्रस्वनघापो नुट् ।
 ५५ षट्चतुर्भ्यश्च ।
 ५६ श्रीग्रामण्योश्छन्दसि ।
 ५७ गोः पादान्ते ।
 ५८ इदितो नुम् धातोः ।
 ५९ शे मुचादीनाम् ।
 ६० मस्जिनशोर्झलि ।

- ६१ रधिजभोरचि ।
 ६२ नेट्चलिटि रधेः ।
 ६३ रभेरशब्लिटोः ।
 ६४ लभेश्च ।
 ६५ आङो यि ।
 ६६ उपात् प्रशंसायाम् ।
 ६७ उपसर्गात् खल्घजोः ।
 ६८ न सुदुर्भ्यां केवलाभ्याम् ।
 ६९ विभाषा चिण्णमुलोः ।
 ७० उगिदचां सर्वनामस्थानेऽधातोः ।
 ७१ युजेरसमासे ।
 ७२ नपुंसकस्य झलचः ।
 ७३ इकोऽचि विभक्तौ ।
 ७४ तृतीयादिषु भाषितपुंस्कं पुंवद् गालवस्य ।
 ७५ अस्थिदधिसक्थ्यक्षगामनङ् उदात्तः ।
 ७६ छन्दस्यपि दृश्यते ।
 ७७ ई च द्विवचने ।
 ७८ नाभ्यस्ताच्छतुः ।
 ७९ वा नपुंसकस्य ।
 ८० आच्छीनघोर्नुम् ।
 ८१ शप्श्यनोर्नित्यम् ।
 ८२ सावनडुहः ।
 ८३ दृक्स्ववस्वतवसां छन्दसि ।
 ८४ दिव औत् ।
 ८५ पथिमथ्यभुक्षामात् ।
 ८६ इतोऽत् सर्वनामस्थाने ।
 ८७ थो न्यः ।
 ८८ भस्य टेर्लोपः ।
 ८९ पुंसोऽसुङ् ।
 ९० गोतो णित् ।
 ९१ णालुत्तमो वा ।
 ९२ सख्युरसम्बुद्धौ ।

- ६३ अनङ् सौ ।
 ६४ ऋदुशनस्पुरुदंसोऽनेहसां च ।
 ६५ तृज्वत् क्रोष्टुः ।
 ६६ स्त्रियां च ।
 ६७ विभाषा तृतीयादिष्वचि ।
 ६८ चतुरनडुहोरामुदात्तः ।
 ६९ अम् संबुद्धौ ।
 १०० .त इद्धातोः ।
 १०१ उपधायाश्च ।
 १०२ उदोष्ट्यपूर्वस्य ।
 १०३ बहुलं छन्दसि ।

द्वितीयः पादः

- १ सिचिः वृद्धि परस्मैपदेषु ।
 २ अतो ल्रान्तस्य ।
 ३ वदव्रजहलन्तस्याचः ।
 ४ नेटि ।
 ५ ह्यन्तक्षणश्वसजागृणिश्व्येदिताम् ।
 ६ ऊर्णोतेर्विभाषा ।
 ७ अतो हलादेर्लघोः ।
 ८ नेङ् वशि कृति ।
 ९ तितुत्रतथसिसुसरकसेषु च ।
 १० एकाच उपदेशेऽनुदात्तात् ।
 ११ श्र्युकः किति ।
 १२ सनि ग्रहगुहोश्च ।
 १३ कृसृभृवृस्तुद्रुसुश्रुवो लिटि ।
 १४ श्वीदितो निष्ठायाम् ।
 १५ यस्य विभाषा ।
 १६ आदितश्च ।
 १७ विभाषा भावादिकर्मणोः ।
 १८ क्षुब्धस्वान्तध्वान्तलग्नम्लिष्टविरिब्धफाण्टबाढानि मन्थमनस्तमःसक्ताविस्पष्टस्वरानायास-

- भृशेषु ।
- १६ धृषिशसी वैयात्ये ।
- २० दृढः स्थूलबलयोः ।
- २१ प्रभौ परिवृढः ।
- २२ कृच्छ्रगहनयोः कषः ।
- २३ घुषिरविशब्दने ।
- २४ अर्देः संनिविभ्यः ।
- २५ अभेश्चाविदूर्ये ।
- २६ णेरध्ययने वृत्तम् ।
- २७ वा दान्तशान्तपूर्णदस्तस्पष्टच्छन्नज्ञप्ताः ।
- २८ रुष्यमत्वरसंघुषास्वनाम् ।
- २९ हषेर्लोमसु ।
- ३० अपचितश्च ।
- ३१ हु ह्रेश्छन्दसि ।
- ३२ अपरिहृताश्च ।
- ३३ सोमे हरितः ।
- ३४ ग्रसितस्कभितस्तभितोत्तभितचत्तविकस्ता विशस्तृशंस्तृशास्तृतरुतृतरुतृवरुतृवरुतृवरुतृ-
रुज्ज्वलितिक्षरितिक्षमितिवमित्यमितीति च ।
- ३५ आर्धधातुकस्येड् वलादेः ।
- ३६ स्नुक्रमोरनात्मनेपदनिमित्ते ।
- ३७ ग्रहोऽलिटि दीर्घः ।
- ३८ वृतो वा ।
- ३९ न लिङि ।
- ४० सिचि च परस्मैपदेषु ।
- ४१ इट् सनि वा ।
- ४२ लिङ्सिचोरात्मनेपदेषु ।
- ४३ ऋतश्च संयोगादेः ।
- ४४ स्वरतिसूतिसूयतिध्रूजूदितो वा ।
- ४५ रधादिभ्यश्च ।
- ४६ निरः कुषः ।
- ४७ इणिनष्टायाम् ।
- ४८ तीषसहलुभरुषरिषः ।

- ४६ सनीवन्तर्धभ्रस्जदम्भुश्रिस्वृयूर्णुभरज्ञपिसनाम् ।
 ५० क्लिशः क्त्वानिष्ठयोः ।
 ५१ पूडश्च ।
 ५२ वसतिक्षुधोरिट् ।
 ५३ अञ्जेः पूजायाम् ।
 ५४ लुभो विमोहने ।
 ५५ जृव्रश्च्योः क्त्व ।
 ५६ उदितो वा ।
 ५७ सेऽसिचि कृतचृतच्यृदतृदनृतः ।
 ५८ गमेरिट् परस्मैपदेषु ।
 ५९ न वृद्भ्यश्चतुर्भ्यः ।
 ६० तासि च क्लृपः ।
 ६१ अचस्तास्वत् थल्यनिटो नित्यम् ।
 ६२ उपदेशेऽत्वतः ।
 ६३ ऋतो भारद्वाजस्य ।
 ६४ बभूथाततन्थजगृभ्मववर्थेति निगमे ।
 ६५ विभाषा सृजिदृशोः ।
 ६६ इडत्यर्तिव्ययतीनाम् ।
 ६७ वस्वेकाजाद्घसाम् ।
 ६८ विभाषा गमहनविदविशाम् ।
 ६९ सनिंससनिवांसम् ।
 ७० ऋद्धनोः स्ये ।
 ७१ अञ्जेः सिचि ।
 ७२ स्तुसुधूञ्भ्यः परस्मैपदेषु ।
 ७३ यमरमनमातां सक् च ।
 ७४ स्मिपूड्रञ्ज्वशां सनि ।
 ७५ किरश्च पञ्चभ्यः ।
 ७६ रुदादिभ्यः सार्वधातुके ।
 ७७ ईशः से ।
 ७८ ईडजनोर्ध्वे च ।
 ७९ लिडः सलोपोऽनन्त्यरय ।
 ८० अतो येयः ।

- ८१ आतो डितः ।
 ८२ आने मुक् ।
 ८३ ईदासः ।
 ८४ अष्टन आ विभक्तौ ।
 ८५ रायो हलि ।
 ८६ युष्मदस्मदोरनादेशे ।
 ८७ द्वितीयायां च ।
 ८८ प्रथमायाश्च द्विवचने भाषायाम् ।
 ८९ योऽचि ।
 ९० शेषे लोपः ।
 ९१ मपर्यन्तस्य ।
 ९२ युवावौ द्विवचने ।
 ९३ यूयवयौ जसि ।
 ९४ त्वाहौ सौ ।
 ९५ तुभ्यमह्यौ डयि ।
 ९६ तवममौ डसि ।
 ९७ त्वमावेकवचने ।
 ९८ प्रत्ययोत्तरपदयोश्च ।
 ९९ त्रिचतुरोः स्त्रियां तिसृचतसृ ।
 १०० अचि र ऋतः ।
 १०१ जराया जरसन्यतरस्याम् ।
 १०२ त्यदादीनामः ।
 १०३ किमः कः ।
 १०४ कु तिहोः ।
 १०५ क्वाति ।
 १०६ तदोः सः सावनन्त्ययोः ।
 १०७ अदस औ सुलोपश्च ।
 १०८ इदमो मः ।
 १०९ दश्च ।
 ११० यः सौ ।
 १११ इदोऽय् पुंसि ।
 ११२ अनाप्यकः ।

- ११३ हलि लोपः ।
 ११४ मृजेर्वृद्धिः ।
 ११५ अचो ङिति ।
 ११६ अत उपधायाः ।
 ११७ तद्धितेष्वचामादेः ।
 ११८ किति च ।

तृतीयः पादः

- १ देविकाशिशपादित्यवाङ्दीर्घसत्रश्रेयसामात् ।
 २ केकयमित्रयुप्रलयानां यादेरियः ।
 ३ न व्याभ्यां पदान्ताभ्यां पूर्वो तु ताभ्यामैच् ।
 ४ द्वारादीनां च ।
 ५ न्यग्रोधस्य च केवलस्य ।
 ६ न कर्मव्यतिहारे ।
 ७ स्वागतादीनां च ।
 ८ श्वादेरिञि ।
 ९ पदान्तस्यान्यतरस्याम् ।
 १० उत्तरपदस्य ।
 ११ अवयवाद् ऋतोः ।
 १२ सुसर्वाधाज्जनपदस्य ।
 १३ दिशोऽमद्राणाम् ।
 १४ प्राचां ग्रामनगराणाम् ।
 १५ संख्यायाः संवत्सरसंख्यस्य च ।
 १६ वर्षस्याभविष्यति ।
 १७ परिमाणान्तस्यासंज्ञाशाणयोः ।
 १८ जे प्रोष्ठपदानाम् ।
 १९ हृद्भगसिन्ध्वन्ते पूर्वपदस्य च ।
 २० अनुशक्तिकादीनां च ।
 २१ देवताद्वन्द्वे च ।
 २२ नेन्द्रस्य परस्य ।
 २३ दीर्घाच्च वरुणस्य ।

- २४ प्राचां नगरान्ते ।
 २५ जङ्गलधेनुवलजान्तस्य विभाषितमुत्तरम् ।
 २६ अर्धात् परिमाणस्य पूर्वस्य तु वा ।
 २७ नातः परस्य ।
 २८ प्रवाहणस्य ढे ।
 २९ तत्प्रत्ययस्य च ।
 ३० नजः शुचीश्वरक्षेत्रज्ञकुशलनिपुणानाम् ।
 ३१ यथातथयथापुरयोः पर्यायेण ।
 ३२ हनस्तोऽचिण्णलोः ।
 ३३ आतो युक् चिण्कृतोः ।
 ३४ नोदात्तोपदेशस्य मान्तस्यानाचमेः ।
 ३५ जनिवध्योश्च ।
 ३६ अर्तिहीव्लीरीक्न्यूीक्ष्माय्यातां पुग् णौ ।
 ३७ शाच्छासाह्वाव्यावेपां युक् ।
 ३८ वो विधूनने जुक् ।
 ३९ लीलोर्नुग्लुकावन्यतरस्यां स्नेहविपातने ।
 ४० भियो हेतुभये षुक् ।
 ४१ स्फायो वः ।
 ४२ शदेरगतौ तः ।
 ४३ रुहः पोऽन्यतरस्याम् ।
 ४४ प्रत्ययस्थात् कात् पूर्वस्यात् इदाप्यसुपः ।
 ४५ न यासयोः ।
 ४६ उदीचामातः स्थाने यकपूर्वायाः ।
 ४७ भस्त्रेषाजाज्ञाद्वास्वा नञ्पूर्वाणामपि ।
 ४८ अभाषितपुंस्काच्च ।
 ४९ आदाचार्याणाम् ।
 ५० ठस्येकः ।
 ५१ इसुसुक्तान्तात् कः ।
 ५२ चजोः कु घिण्यतोः ।
 ५३ न्यङ्क्वादीनां च ।
 ५४ हो हन्तोर्जिन्नेषु ।
 ५५ अभ्यासाच्च ।

- ५६ हेरचडि ।
 ५७ सन्लिटोर्जेः ।
 ५८ विभाषा चेः ।
 ५९ न क्वादेः ।
 ६० अजिब्रज्योश्च ।
 ६१ भुजन्युब्जौ पाण्युपतापयोः ।
 ६२ प्रयाजानुयाजौ यज्ञाङ्गे ।
 ६३ वञ्चेर्गतौ ।
 ६४ ओक उचः के ।
 ६५ ण्य आवश्यके ।
 ६६ यजयाचरुचप्रवचर्चश्च ।
 ६७ वचोऽशब्दसंज्ञायाम् ।
 ६८ प्रयोज्यनियोज्यौ शक्यार्थे ।
 ६९ भोज्यं भक्ष्ये ।
 ७० घोर्लोपो लेटि वा ।
 ७१ ओतः श्यनि ।
 ७२ क्सस्याचि ।
 ७३ लुग् वा दुहदिहलिहगुहामात्मनेपदे दन्त्ये ।
 ७४ शमामष्टानां दीर्घः श्यनि ।
 ७५ ष्टिवुक्लमुचमां शिति ।
 ७६ क्रमः परस्मैदेषु ।
 ७७ इषुगमियमां छः ।
 ७८ पाघ्राध्मास्थाम्नादाण्डृश्यर्तिसर्तिशदसदां पिबजिघ्रधमतिष्ठमनयच्छपश्यर्च्छधौशीयसीदाः ।
 ७९ ज्ञाजनोर्जा ॥
 ८० प्वादीनां ह्रस्वः ।
 ८१ मीनातेर्निगमे ।
 ८२ मिदेर्गुणः ।
 ८३ जुसि च ।
 ८४ सार्वधातुकार्धधातुकयोः ।
 ८५ जाग्रोऽविचिण्णल्डित्सु ।
 ८६ पुगन्तलघूपधस्य च ।
 ८७ नाभ्यस्तस्याचि पिति सार्वधातुके ।

- ८८ भूसुवोस्तिङि ।
 ८९ उतो वृद्धिर्लुकि हलि ।
 ९० ऊर्णोतेर्विभाषा ।
 ९१ गुणोऽपृक्ते ।
 ९२ तृणाह इम् ।
 ९३ ब्रुव ईट् ।
 ८४ यडो वा ।
 ९५ तुरुस्तुशम्यमः सार्वधातुके ।
 ९६ अस्तिसिचोऽपृक्ते ।
 ९७ बहुलं छन्दसि ।
 ९८ रुदश्च पञ्चभ्यः ।
 ९९ अङ् गार्ग्यगालवयोः ।
 १०० अदः सर्वेषाम् ।
 १०१ अतो दीर्घो यञि ।
 १०२ सुपि च ।
 १०३ बहुवचने झल्येत् ।
 १०४ ओसि च ।
 १०५ आङि चापः ।
 १०६ संबुद्धौ च ।
 १०७ अम्बार्थनद्योर्ह्रस्वः ।
 १०८ ह्रस्वस्य गुणः ।
 १०९ जसि च ।
 ११० ऋतो डिसर्वनामस्थानयोः ।
 १११ घेर्ङिति ।
 ११२ आण्णद्याः ।
 ११३ याडापः ।
 ११४ सर्वनाम्नः स्याद्भ्रस्वश्च ।
 ११५ विभाषा द्वितीयातृतीयाभ्याम् ।
 ११६ डेराम् नद्याम्नीभ्यः ।
 ११७ इदुद्भ्याम् ।
 ११८ औदच्च घेः ।
 ११९ आडो नास्त्रियाम् ।

चतुर्थः पादः

- १ गौ चङ्युपधाया ह्रस्वः ।
- २ नाग्लोपिशास्वृदिताम् ।
- ३ भ्राजभासभाषदीपजीवमीलपीडामन्यतरस्याम् ।
- ४ लोपः पिबतेरीच्चाभ्यासस्य ।
- ५ तिष्ठतेरित् ।
- ६ जिघ्रतेर्वा ।
- ७ उर्ऋत् ।
- ८ नित्यं छन्दसि ।
- ९ दयतेर्दिगि लिटि ।
- १० ऋतश्च संयोगादेर्गुणः ।
- ११ ऋच्छत्यृताम् ।
- १२ शृदृप्रां ह्रस्वो वा ।
- १३ केऽणः ।
- १४ न कपि ।
- १५ आपोऽन्यतरस्याम् ।
- १६ ऋदृशोऽङि गुणः ।
- १७ अस्यतेस्थक् ।
- १८ श्वयतेरः ।
- १९ पतः पुम् ।
- २० वच उम् ।
- २१ शीङः सार्वधातुके गुणः ।
- २२ अयङ् यि क्ङिति ।
- २३ उपसर्गाद्घ्रस्व ऊहतेः ।
- २४ एतेर्लिङि ।
- २५ अकृत्सार्वधातुकयोर्दीर्घः ।
- २६ च्वौ च ।
- २७ रीङ् ऋतः ।
- २८ रिङ् शयग्लिङ्क्षु ।
- २९ गुणोऽर्तिसंयोगाद्योः ।
- ३० यङि च ।

- ३१ ई घ्राध्मोः ।
 ३२ अस्य च्चौ ।
 ३३ क्यचि च ।
 ३४ अशनायोदन्यधनाया बुभुक्षापिपासागर्धेषु ।
 ३५ नच्छन्दस्यपुत्रस्य ।
 ३६ दुरस्युर्द्रविणस्युर्वृषण्यतिरिषण्यति ।
 ३७ अश्वाघस्यात् ।
 ३८ देवसुम्नयोर्यजुषि काठके ।
 ३९ कव्यध्वरपृतनस्यर्चि लोपः ।
 ४० घतिस्यतिमास्थामित् ति किति ।
 ४१ शाच्छोरन्यतरस्याम् ।
 ४२ दधातेर्हिः ।
 ४३ जहातेश्च क्त्वि ।
 ४४ विभाषा छन्दसि ।
 ४५ सुधितवसुधितनेमधितधिष्वधिषीय च ।
 ४६ दो दद् घोः ।
 ४७ अच उपसर्गात् तः ।
 ४८ अपो भि ।
 ४९ सः स्यार्धधातुके ।
 ५० तासस्त्योर्लोपः ।
 ५१ रि च ।
 ५२ ह एति ।
 ५३ यीवर्णयोर्दीधीवेव्योः ।
 ५४ सनि मीमाघुरभलभशकपतपदामच इस् ।
 ५५ आप्नाप्यृधामीत् ।
 ५६ दम्भ इच्च ।
 ५७ मुचोऽकर्मकस्य गुणो वा ।
 ५८ अत्र लोपोऽभ्यासस्य ।
 ५९ ह्रस्वः ।
 ६० हलादिः शेषः ।
 ६१ शपूर्वाः खयः ।
 ६२ कुहोश्चुः ।

- ६३ न कवतेर्यङि ।
 ६४ कृषेश्छन्दसि ।
 ६५ दाधर्तिदधर्तिदधर्षिबोभूतुतेतिकेऽलर्ष्यापनीफणत्संसनिष्यदत्करिक्रत्कनिक्रदद्भ्रिभ्रद्व-
 विध्वतोद विद्युत्तरित्रतःसरीसृपतंवरीवृजन्मर्मृज्यागनीगन्तीति च ।
 ६६ उरत् ।
 ६७ द्युतिस्वाप्योः संप्रसारणम् ।
 ६८ व्यथो लिटि ।
 ६९ दीर्घ इणः किति ।
 ७० अत आदेः ।
 ७१ तस्मान्नुद् द्विहलः ।
 ७२ अश्नोतेश्च ।
 ७३ भवतेरः ।
 ७४ ससूवेति निगमे ।
 ७५ निजां त्रयाणां गुणः श्लौ ।
 ७६ भृजामित् ।
 ७७ अर्तिपिपत्योश्च ।
 ७८ बहुलं छन्दसि ।
 ७९ सन्यतः ।
 ८० ओः पुयण्यपरे ।
 ८१ स्रवतिशृणोतिद्रवतिप्रवतिप्लवतिच्यवतीनां वा ।
 ८२ गुणो यङ्लुकोः ।
 ८३ दीर्घोऽकितः ।
 ८४ नीगू वञ्चुस्रंसुध्वंसुभ्रसुकसपतपदस्कन्दाम् ।
 ८५ नुगतोऽनुनासिकान्तस्य ।
 ८६ जपजभदहदशभञ्जपशां च ।
 ८७ चरफलोश्च ।
 ८८ उत् परस्यातः ।
 ८९ ति च ।
 ९० रीगृदुपधस्य च ।
 ९१ रुग्रिकौ च लुकि ।
 ९२ ऋतश्च ।
 ९३ सन्वल्लघुनि चङ्परेश्चङ्गलोपे ।

- ६४ दीर्घो लघोः ।
६५ अत् स्मृदृत्वरप्रथमदस्तृस्पशाम् ।
६६ विभाषा वेष्टिचेष्ट्योः ।
६७ ई च गणः ।